

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA**

Zagreb, travanj 2011.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 41/01 i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o pravu na pristup informacijama (dalje u tekstu: Zakon) donesen je na sjednici Hrvatskog sabora 15. listopada 2003. godine, objavljen u Narodnim novinama, broj 172/2003, a stupio je na snagu dana 7. studenoga 2003. godine.

Sloboda informiranja, a time i pravo na dostupnost informacijama kojima raspolažu tijela javne vlasti jedno je od temeljnih ljudskih prava, koje osim Ustava Republike Hrvatske propisuju i Europska konvencija o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, Konvencija o pristupu informacijama, te međunarodni ugovori.

Promjenama Ustava Republike Hrvatske koje je Hrvatski Sabor donio 16. lipnja 2010. godine, posebice je naglašen značaj ustavnog prava na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti te je na taj način utvrđena osnova za njegovu dosljednu zakonsku provedbu. Također je propisana ustavna osnova za zakonska ograničenja prava na pristup informacijama koja moraju udovoljavati načelu razmjernosti ograničenja, tako da ono bude razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.

Otvorenost i javnost rada tijela javne vlasti prema društvu u kojem djeluju, jedna je od temeljnih pretpostavki demokratizacije i modernog društva, borbe protiv korupcije te primjeni osnovnih pravnih, društvenih i ekonomskih postulata.

Cilj Zakona je omogućiti i osigurati ostvarivanje prava na pristup informacijama svim fizičkim i pravnim osobama putem otvorenosti i javnosti djelovanja tijela javne vlasti, radi ostvarivanja kontrole njihovog rada.

Pravo na pristup informacijama temelji se na načelima koja moraju poštivati tijela javne vlasti u provedbi Zakona. Tijela javne vlasti su, sukladno Zakonu, državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti te pravne osobe čiji su programi ili djelovanje zakonom utvrđeni kao javni interes te se u cijelosti ili djelomično financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo.

Ostvarivanje prava na pristup informacijama iznimno se može ograničiti u slučajevima i na način propisan zakonom. Tijelo javne vlasti omogućit će korisnicima pristup i onim informacijama kojima je Zakonom uskraćen pristup, ako je takvo postupanje u interesu javnosti i nužno za postizanje zakonom utvrđene svrhe te razmjerno cilju koji treba postići.

Tijelo javne vlasti obvezno je kod uskrate informacije donijeti rješenje s navođenjem razloga uskrate informacije.

Specifičnost izmjena odnosi se i na određivanje neovisnog tijela koje će odlučivati u drugostupanjskom postupku o svim žalbama korisnika. Obavljanje tih poslova povjereno je već postojećem neovisnom tijelu a to je Agencija za zaštitu osobnih podataka koja će ujedno obavljati nadzor nad provedbom Zakona. Ovakvo rješenje zaštite prava korisnika imaju utvrđeno i neke druge države kao što su primjerice Belgija, Francuska, Mađarska, Njemačka, Slovenija, Švicarska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Monako.

Prema Akcijskom planu uz Strategiju suzbijanja korupcije kojeg je Vlada Republike Hrvatske usvojila u lipnju 2008. godine, jedan od ciljeva je „Unapređivanje pravnog i institucionalnog okvira za učinkovito i sustavno suzbijanje korupcije“, prema kojem je Ministarstvo uprave kao jednu od mjera izradilo Izmjene i dopune Zakona o pravu na pristup informacijama.

Konačni prijedlog Izmjena i dopuna Zakona odnosi se na:

- značenje pojma „korisnik prava na informaciju“ koji se odnosi na svaku domaću ili stranu fizičku i pravnu osobu;
- značenje pojma „tijela javne vlasti“, na način da se „tijela javne vlasti“ dopunjava pravnim osobama čiji su programi ili djelovanje djelomično ili u cijelosti zakonom utvrđeni kao javni interes te se u cijelosti ili djelomično financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko vlasništvo;
- značenje pojma „informacija“;
- novi pojam koji se odnosi na test javnog interesa i proporcionalnosti u slučaju uskrate informacije;
- žalbeni postupak povjeren neovisnom tijelu za zaštitu prava na pristup informacijama;
- usklađivanje odredbi Zakona s važećim Zakonom o općem upravnom postupku;
- svrsishodnije provođenje nadzora nad provedbom Zakona od strane jednog neovisnog tijela;
- oslobađanje „korisnika prava na informaciju“ od plaćanja upravnih pristojbi u postupcima pred tijelima javne vlasti;
- utvrđenje jedinstvenih kriterija za naplatu stvarnih materijalnih troškova tijela javne vlasti;
- kažnjavanje za prekršaj odgovorne osobe u tijelima javne vlasti koja ne dostavi godišnje izvješće o provedbi Zakona u propisanom roku i sadržaju.

Po stupanju na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama putem Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Ministarstvo uprave provest će stručno usavršavanje odnosno osposobljavanje službenika za primjenu novog Zakona o pravu na pristup informacijama.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem članka 161. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 14/02, 91/03, 58/04, 69/07, 39/08 i 86/08), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, budući se radi o utvrđenim mjerama koje moraju ispuniti pojedina tijela zbog usklađivanja u Poglavlju 23 – Pravosuđe i temeljna prava.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Članak 1.

U Zakonu o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", br. 172/03.) članak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Ovim se Zakonom uređuje pravo na pristup informacijama koje posjeduju, kojima raspolazu ili koje nadziru tijela javne vlasti, propisuju se načela prava na pristup informacijama, iznimke od prava na pristup informacijama i postupak za ostvarivanje i zaštitu prava na pristup informacijama.

(2) Ovim se Zakonom uređuju i druge obveze tijela javne vlasti te kaznene odredbe vezane za ostvarivanje prava na pristup informacijama.

(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se kad je dostupnost informacijama iz sudskih, upravnih i drugih na zakonu utemeljenih postupaka propisom utvrđena, kao i kad je informacija dostupna primjenom drugog propisa."

Članak 2.

U članku 3. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

"1) Korisnik prava na informaciju" (u daljnjem tekstu: korisnik) je svaka domaća ili strana fizička i pravna osoba."

U točki 2. iza riječi "ovlasti," dodaju se riječi: "pravne osobe čiji su programi ili djelovanje zakonom utvrđeni kao javni interes te se u cijelosti ili djelomično financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo."

Točka 3. mijenja se i glasi:

"3) Informacija" je napisani, nacrtani, slikovni, tiskani, snimljeni, magnetni, optički, elektronički ili drugi zapis podataka u pojedinačnom predmetu koji čini sadržajnu cjelinu a koji posjeduje, kojim raspolaze ili nadzire tijelo javne vlasti."

Točka 4. briše se.

Dosadašnja točka 5. postaje točka 4.

Stavak 2. briše se.

Članak 3.

U članku 4. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Sve informacije dostupne su svakoj domaćoj ili stranoj fizičkoj i pravnoj osobi u skladu s uvjetima i ograničenjima ovoga Zakona."

Iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

"(2) Informacije koje tijelo javne vlasti posjeduje, kojima raspolaze ili koje nadzire sadržane su u katalogu informacija.

(3) Tijelo javne vlasti posebnom odlukom ustrojiti će katalog informacija koji sadrži sistematizirani pregled informacija s opisom sadržaja, namjenom, načinom davanja i vremenom ostvarivanja prava na pristup."

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 4., 5. i 6.

Članak 4.

Podnaslov iznad članka 5. mijenja se i glasi: "PRAVODOBNOST, POTPUNOST I TOČNOST INFORMACIJE".

U članku 5. iza riječi: "biti" dodaje se riječ: "pravodobna,".

Članak 5.

U članku 6. stavak 3. briše se.

Članak 6.

Članak 8. mijenja se i glasi:

"(1) Tijela javne vlasti uskratit će pristup informaciji ako je informacija klasificirana stupnjem tajnosti sukladno zakonu i/ili općem aktu donesenom na temelju zakona kojim se propisuje tajnost podataka ili je zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

(2) Tijela javne vlasti uskratit će pristup informaciji ako postoje osnove sumnje da bi njezino objavljivanje:

1) onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka, izvršenje sudske odluke ili kazne,

2) onemogućilo rad tijela koja vrše upravni nadzor, inspekcijski nadzor, odnosno nadzor zakonitosti,

3) povrijedilo pravo intelektualnog vlasništva, osim u slučaju izričitoga pisanog pristanka autora ili vlasnika.

(3) Tijela javne vlasti uskratit će pristup informacijama koje se tiču svih postupaka koje vode nadležna tijela u predistražnim i istražnim radnjama za vrijeme trajanja tih postupaka.

(4) Iznimno, tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu omogućit će pristup informaciji iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ako je takvo postupanje u interesu javnosti i nužno za postizanje zakonom utvrđene svrhe te razmjerno cilju koji treba postići.

(5) Informacije kojima se uskraćuje pravo na pristup iz razloga navedenih u stavku 2. točki 3. ovoga članka postaju dostupne javnosti kad to odredi onaj kome bi objavljivanjem informacija mogla biti uzrokovana šteta, ali najduže u roku od 20 godina od dana kad je informacija nastala, osim ako zakonom ili drugim propisom nije određen duži rok.

(6) Ako tražena informacija sadrži i podatak klasificiran stupnjem tajnosti, neklasificirani dijelovi informacije učinit će se dostupnim.

(7) Tražene informacije su dostupne javnosti nakon što prestanu razlozi navedeni u ovom članku prema kojima tijelo javne vlasti uskraćuje pravo na pristup informaciji."

Članak 7.

Članak 9. mijenja se i glasi:

"U postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno."

Članak 8.

Članak 10. mijenja se i glasi:

"(1) Tijela javne vlasti obvezna su omogućiti pristup informacijama:

- 1) pravodobnim objavljivanjem informacija o svome radu na primjeren i dostupan način, odnosno na internetskim stranicama tijela javne vlasti ili u javnom glasilu, radi upoznavanja javnosti,
 - 2) davanjem informacije korisniku koji je podnio zahtjev na jedan od sljedećih načina:
 - neposrednim davanjem informacije,
 - davanjem informacije pisanim putem,
 - uvidom u dokumente i izradom preslika dokumenata koji sadrže traženu informaciju,
 - dostavljanjem preslika dokumenta koji sadrži traženu informaciju,
 - na drugi način koji je prikladan za ostvarivanje prava na pristup informaciji.
- (2) Korisnik može u zahtjevu naznačiti i način dobivanja informacije."

Članak 9.

U članku 11. stavak 5. briše se.

Članak 10.

U članku 14. stavak 1. mijenja se i glasi:

- 30 dana:
- "(1) Rokovi za ostvarivanje prava na pristup informaciji mogu se produžiti do
- 1) ako se informacija mora tražiti izvan sjedišta tijela javne vlasti,
 - 2) ako se jednim zahtjevom traži veći broj različitih informacija,
 - 3) ako je to nužno da bi se osigurala potpunost i točnost tražene informacije."

Članak 11.

Naslov iznad članka 15. mijenja se i glasi: "RJEŠAVANJE O ZAHTJEVU".

Članak 15. mijenja se i glasi:

- "(1) Tijelo javne vlasti ne donosi rješenje o zahtjevu:
- 1) kad omogućuje pristup informaciji,
 - 2) ako je pristup istoj informaciji već omogućen istom podnositelju zahtjeva u roku od 60 dana koji je prethodio podnošenju novog zahtjeva,
 - 3) ako je informacija objavljena,
 - 4) ako je dostupnost informacijama iz sudskih, upravnih i drugih na zakonu utemeljenih postupaka propisom utvrđena, kao i kad je informacija dostupna primjenom drugog propisa.
- (2) O postojanju razloga koji su utvrđeni stavkom 1. točkom 2., 3. i 4. ovoga članka tijelo javne vlasti obvezno je bez odgode obavijestiti podnositelja zahtjeva pisanim putem.
- (3) Tijelo javne vlasti prvostupanjskim rješenjem će odbiti zahtjev:
- 1) ako se ispune uvjeti za odbijanje propisani u članku 8. ovoga Zakona,
 - 2) ako tijelo javne vlasti ne posjeduje, ne raspolaže, ne nadzire te nema saznanja gdje se informacija nalazi,

- 3) ako utvrdi da nema osnove za dopunu ili ispravak dane informacije iz članka 16. ovoga Zakona
- 4) ako se traži informacija koja se ne smatra informacijom u smislu članka 3. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona."

Članak 12.

U članku 16. stavku 1. riječi: "na osnovi dokaza kojima raspolaže" brišu se, a iza riječi: "dopunu" briše se točka i dodaju se riječi: "u roku od 15 dana od dana dobivanja informacije."

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Tijelo javne vlasti obvezno je odlučiti o zahtjevu za ispravak odnosno dopunu informacije u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva."

Članak 13.

Članak 17. mijenja se i glasi:

"(1) Protiv prvostupanjskog rješenja podnositelj zahtjeva ima pravo izjaviti žalbu drugostupanjskom tijelu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(2) Podnositelj zahtjeva može izjaviti žalbu odnosno tužbom pokrenuti upravni spor i kad tijelo javne vlasti, u propisanom roku, ne odluči o zahtjevu podnositelja.

(3) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja kao drugostupanjsko tijelo odlučuje neovisno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama.

(4) Drugostupanjsko tijelo dužno je rješenje o žalbi donijeti i dostaviti stranki što je prije moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od dana predaje uredne žalbe.

(5) Iznimno, kad drugostupanjsko tijelo u postupku rješavanja po žalbi treba provesti i postupak iz članka 8. stavka 4. Zakona, rješenje o žalbi mora donijeti i dostaviti podnositelju zahtjeva najkasnije u roku od 60 dana od dana predaje uredne žalbe.

(6) Tijela javne vlasti dužna su drugostupanjskom tijelu u postupku po žalbi o uskrati informacija iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, te ako se radi o podacima zaštićenim zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka, omogućiti uvid u informacije koje su predmet postupka. Kad utvrdi da je žalba osnovana, drugostupanjsko tijelo će rješenjem narediti tijelu javne vlasti da korisniku omogući slobodan pristup informaciji.

(7) Protiv rješenja drugostupanjskog tijela žalba nije dopuštena ali se može tužbom pokrenuti upravni spor. Postupak po tužbi je hitan.

(8) Protiv rješenja Hrvatskoga sabora, Predsjednika Republike Hrvatske, Vlade Republike Hrvatske, Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Ustavnog suda Republike Hrvatske i Glavnog državnog odvjetnika ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, o čemu Upravni sud Republike Hrvatske obavještava neovisno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama.

(9) U postupku po tužbi u upravnom sporu o uskrati informacija sukladno članku 8. stavku 1. i 2. tijela javne vlasti dužna su Upravnom sudu Republike Hrvatske omogućiti uvid u informacije koje su predmet postupka. Upravni sud Republike Hrvatske ovlašten je u upravnom sporu ispitati pravilnost primjene postupka propisanog člankom 8. stavkom 4. Zakona i ocijeniti je li pristup traženoj informaciji u interesu javnosti i nužan za postizanje zakonom utvrđene svrhe te razmjernan cilju koji treba postići."

Članak 14.

Iza članka 17. dodaju se naslov i članak 17.a koji glase:

"NEOVISNO TIJELO ZA ZAŠTITU PRAVA NA PRISTUP
INFORMACIJAMA

Članak 17.a

Neovisno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama, osim poslova drugostupanjskog tijela u rješavanju žalbi o ostvarivanju prava na pristup informacijama, obavlja sljedeće poslove:

- izvještava nadležna središnja tijela državne uprave o poštivanju obveza tijela javne vlasti propisanih ovim Zakonom,
- predlaže mjere za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za informiranje u tijelima javne vlasti i upoznavanje s njihovim obvezama u vezi primjene ovoga Zakona,
- daje inicijative za donošenje ili izmjene propisa radi provedbe i unapređenja prava na pristup informacijama,
- izvješćuje o pravima korisnika na pristup informacijama uređenim ovim Zakonom,
- obavlja i druge poslove propisane ovim i drugim zakonima."

Članak 15.

Članak 19. mijenja se i glasi:

"(1) Korisnici prava na pristup informacijama oslobođeni su od plaćanja upravnih pristojbi u postupcima pred tijelima javne vlasti.

(2) Tijelo javne vlasti ima pravo na naknadu stvarnih materijalnih troškova od korisnika koji nastaju pružanjem informacije sukladno članku 10. ovoga Zakona, kao i na naknadu troškova dostave tražene informacije.

(3) Kriterije za određivanje visine naknade iz stavka 2. ovoga članka propisat će neovisno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama.

(4) Prihodi od naknada ostvarenih na temelju stavka 2. ovoga članka prihodi su tijela javne vlasti."

Članak 16.

U članku 20. stavku 1. točki 4. iza riječi: "nabave" dodaju se riječi: "te izvršavanju ugovora".

Članak 17.

U članku 22. stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 18.

Članak 24. mijenja se i glasi:

"Nadzor nad provođenjem ovoga Zakona provodi neovisno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama."

Članak 19.

Članak 25. mijenja se i glasi:

"(1) Sva tijela javne vlasti dužna su surađivati s neovisnim tijelom za zaštitu prava na pristup informacijama te mu dostaviti izvješće o provedbi ovoga Zakona za prethodnu godinu najkasnije do 31. siječnja.

(2) Izvješće sadrži podatke o:

- 1) broju zaprimljenih zahtjeva za informacije,
- 2) broju usvojenih zahtjeva,
- 3) broju izdanih obavijesti, sukladno članku 15. stavku 2. ovoga Zakona,
- 4) broju odbijenih zahtjeva i razlozima odbijanja,
- 5) broju odbijenih zahtjeva s razlozima odbijanja, sukladno članku 8. stavku 1. ovoga Zakona,
- 6) broju odbačenih zahtjeva i razlozima odbacivanja,
- 7) broju ustupljenih zahtjeva,
- 8) broju zaprimljenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije,
- 9) broju usvojenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije,
- 10) broju odbijenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije,
- 11) broju odbačenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije,
- 12) broju zahtjeva riješenih u roku,
- 13) broju zahtjeva riješenih izvan roka,
- 14) broju neriješenih zahtjeva,
- 15) broju izjavljenih žalbi,
- 16) broju usvojenih žalbi,
- 17) broju odbijenih žalbi,
- 18) broju odbačenih žalbi,
- 19) broju podnesenih tužbi,
- 20) visini ostvarene naknade iz članka 19. ovoga Zakona,
- 21) informacijama koje su objavljene sukladno obvezama utvrđenim člankom 20. ovoga Zakona i
- 22) obrazloženju i ocjeni postojećeg stanja na osnovi prethodno iskazanih podataka.

(3) Tijela javne vlasti dužna su uz podatke iz stavka 2. ovoga članka dostaviti preslike rješenja protiv kojih je pokrenut upravni spor i odluka Upravnog suda Republike Hrvatske.

(4) Neovisno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama podnosi Hrvatskom saboru izvješće o provedbi ovoga Zakona, najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu.

(5) Uz izvješće iz stavka 4. ovoga članka, neovisno tijelo za zaštitu prava na pristup informacijama može podnositi Hrvatskom saboru i druga izvješća kad ocijeni da je to potrebno."

Članak 20.

Iza članka 26. dodaje se članak 26.a koji glasi:

"Članak 26.a

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u tijelu javne vlasti koja posebnom odlukom ne ustroji katalog informacija, odnosno

koja ne dostavi godišnje izvješće o provedbi Zakona u propisanom roku i sadržaju."

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

(1) Poslove neovisnog tijela za zaštitu prava na pristup informacijama obavlja Agencija za zaštitu osobnih podataka.

(2) Kriterije za određivanje visine naknade iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona Agencija za zaštitu osobnih podataka donijet će u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) S obavljanjem ostalih poslova utvrđenih ovim Zakonom Agencija za zaštitu osobnih podataka započet će 2. siječnja 2011.

(4) Potreban broj zaposlenih za obavljanje povjerenih poslova u prvoj godini djelovanja osigurat će se premještajem raspoloživih službenika koji obavljaju poslove rješavanja zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama na temelju sporazuma sukladno zakonu.

Članak 22.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", br. 172/03.).

Članak 23.

U cijelom tekstu Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", br. 172/03.) riječ: "ovlaštenik" zamjenjuje se riječju: "korisnik" u odgovarajućem rodu i padežu.

Članak 24.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 144/10).

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama"

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Izmjenom članka 1. važećeg Zakona nadopunjuje se opća odredba kojom se stavcima 1. i 2. utvrđuje sadržaj Zakona. Stavkom 3. propisano je da se odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju kad je dostupnost informacija iz sudskih, upravnih i drugih na zakonu utemeljenih postupaka kojim se informacija dostupna primjenom drugog propisa.

Uz članak 2.

Izmjenom članka 3. uvodi se pojam „Korisnika prava na informaciju“ i jasno se utvrđuje značenje tog pojma, kao i značenje pojma „Informacija“ te se krug „Tijela javne vlasti“ koja su obvezna postupati po Zakonu proširuje na pravne osobe čiji su programi ili djelovanje djelomično ili u cijelosti zakonom utvrđeni kao javni interes te se u cijelosti ili djelomično financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo. Izmjenom značenja pojma „Informacija“ nema potrebe za definiranjem značenja pojma „dokument“ te se točka 4. stavka 1. briše. Također se briše stavak 2. prema kojem je Vlada Republike Hrvatske svake godine obvezna objaviti popis tijela javne vlasti, s obzirom da popis nema obvezujuću pravu snagu, kao i na predloženo utvrđivanje značenja pojma „Tijela javne vlasti“ kojim se krug tijela javne vlasti znatno proširuje.

Uz članka 3.

Izmjenom stavka 1. članka 4. važećeg Zakona načelno se utvrđuje da su sve informacije dostupne svakoj domaćoj ili stranoj fizičkoj i pravnoj osobi u skladu s uvjetima i ograničenjima ovog Zakona.

Novim stavkom 2. propisano je da su informacije koje tijelo javne vlasti posjeduje, kojima raspolaže ili koje nadzire sadržane u katalogu informacija. Novim stavkom 3. propisana je obveza tijelima javne vlasti da posebnom odlukom ustroje katalog informacija, te je utvrđen sadržaj kataloga.

Uz članak 4.

Izmjenom članka 5. važećeg Zakona načela prava na pristup informacijama dopunjuju se načelom pravodobnosti, sukladno čemu je izmijenjen i podnaslov iznad članka 5. važećeg Zakona.

Uz članak 5.

Briše se odredba stavka 3. članka 6. važećeg Zakona jer je postupanje s informacijama koje sadrže osobne podatke zaštićeno posebnim zakonom, dok se pristup tim informacijama uređuje odredbama izmijenjenog članka 8. važećeg Zakona, pored ostalog, propisivanjem testa javnog interesa.

Uz članak 6.

Izmijenjenim člankom 8. važećeg Zakona dio odredbi usklađuje se s Zakonom o tajnosti podataka. Brišu se razlozi zbog kojih tijela javne vlasti mogu uskratiti pravo na pristup informaciji iz stavka 2. točaka 1., 4. i 5. važećeg Zakona jer su navedeni izuzeci od prava na pristup informacijama utvrđeni posebnim propisima. Stavkom 4. uvodi se institut testa javnog interesa koji provode tijela javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu prema kojem će, iznimno, omogućiti pristup informacijama koje su, sukladno zakonu, izuzete od prava na pristup, ako je takvo postupanje u interesu javnosti i nužno za postizanje zakonom utvrđene

svrhe te razmjerno cilju koji treba postići, osim informacija iz stavka 3. istog članka. Stavkom 5. jasnije se uređuje pristup dijelovima neklasificirane informacije ukoliko tražena informacija sadrži i podatak klasificiran stupnjem tajnosti.

Uz članak 7.

Izmjenama odredbe članka 9. važećeg Zakona upućuje se na primjenu odgovarajućih odredbi Zakona o općem upravom postupku ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Uz članak 8.

Izmjenama članka 10. važećeg Zakona preglednije se uređuju načini na koje tijela javne vlasti omogućavaju pristup informacijama javnosti i načini davanja informacija na zahtjev korisnika.

Uz članak 9.

Odredba članka 11. stavka 5. važećeg Zakona briše se te je ista ugrađena kao stavak 2. u izmijenjenom članku 10. Zakona.

Uz članak 10.

Izmjenom stavka 1. članka 14. važećeg Zakona propisuju se uvjeti, odnosno okolnosti kad tijelo javne vlasti može produžiti rokove za ostvarivanje prava na pristup informaciji.

Uz članak 11.

Izmjenama članka 15. važećeg Zakona mijenja se i naslov iznad tog članka koji glasi: RJEŠAVANJE O ZAHTJEVU. Izmijenjenim člankom utvrđeno je da tijelo javne vlasti ne donosi rješenje kad omogućuje pristup informaciji, ako je pristup istoj informaciji već omogućen istom podnositelju zahtjeva, ako je informacija objavljena i ako je informacija dostupna primjenom drugog propisa o čemu je tijelo javne vlasti obvezno bez odgode obavijestiti podnositelja zahtjeva pisanim putem. Isto tako, propisuje se u kojim je slučajevima tijelo javne vlasti obvezno donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva.

Uz članak 12.

Članak 16. stavak 1. važećeg Zakona, mijenja se i dopunjuje na način da se korisniku prava na informaciju omogućuje u odnosu na dobivenu informaciju zatražiti ispravak ili dopunu informacije, ako smatra da informacija pružena na temelju zahtjeva nije točna ili potpuna. Utvrđuje se i rok u kojem korisnik može zahtijevati ispravak odnosno dopunu pružene informacije. Stavkom 2. propisuje se rok u kojem je tijelo javne vlasti obvezno odlučiti o zahtjevu za ispravak odnosno dopunu informacije.

Uz članak 13.

Izmijenjenim člankom 17. važećeg Zakona uređuje se žalbeni postupak koji se povjerava neovisnom tijelu za zaštitu prava na pristup informacijama.

Isto tako, propisano je da podnositelj zahtjeva može izjaviti žalbu odnosno tužbom pokrenuti upravni spor i kad tijelo javne vlasti u propisanom roku, ne odluči o zahtjevu podnositelja.

Uz članak 14.

Ovim člankom utvrđen je dodatni sadržaj poslova neovisnog tijela za zaštitu prava na pristup informacijama, uz već utvrđene poslove odlučivanja u žalbenom postupku.

Uz članak 15.

Izmijenjenim člankom 19. važećeg Zakona propisuje se oslobađanje korisnika od plaćanja upravnih pristojbi u postupcima pred tijelima javne vlasti, sukladno cilju Zakona utvrđenom odredbom članka 2. Zakona. Stavkom 2. utvrđuje se pravo tijela javne vlasti na naknadu stvarnih materijalnih troškova i propisuje ovlast za utvrđivanje kriterija o visini naknade.

Uz članak 16.

U članku 20. stavku 1. važećeg Zakona dopunjuje se točka 4. kojim se utvrđuje obveza tijela javne vlasti objavljivanja informacija o izvršavanju ugovora javne nabave, sukladno Zakonu o javnoj nabavi.

Uz članak 17.

Briše se stavak 4. članka 22. važećeg Zakona. Obveza ustrojavanja kataloga informacija kao i sadržaj kataloga informacija propisani su novim stavicima 2. i 3. članka 4. važećeg Zakona.

Uz članak 18.

Svrshodnije je uređen nadzor nad primjenom i provedbom Zakona te je ovlast provedbe nadzora povjerena neovisnom tijelu za zaštitu prava na pristup informacijama.

Uz članak 19.

Novim člankom 25. propisuju se podaci koji čine obvezan sadržaj izvješća o provedbi ovoga Zakona, koje su tijela javne vlasti dužna dostavljati tijelu nadležnom za nadzor nad provedbom prava na pristup informacijama o cjelokupnoj primjeni Zakona, a sadržaj izvješća je nadopunjen utvrđivanjem konkretnih podataka bitnih za njegovu izradu.

Uz članak 20.

Iza članka 26. važećeg Zakona dodaje se novi članak 26a. kojim se propisuje novčana kazna za odgovornu osobu u tijelu javne vlasti koja u propisanom roku i sadržaju ne dostavi godišnje izvješće o provedbi ovog Zakona. Navedena odredba unesena je u prijedlog izmjena i dopuna Zakona s obzirom da je u dosadašnjoj primjeni Zakona značajan broj tijela javne vlasti nije pravovremeno dostavljao izvješća odnosno nije poštivao svoju zakonsku obvezu. Istom odredbom propisana je i novčana kazna za odgovornu osobu u tijelu javne vlasti koje posebnom odlukom ne ustroji katalog informacija.

Uz članak 21.

Ovim člankom poslovi neovisnog tijela za zaštitu prava na pristup informacijama povjereni su Agenciji za zaštitu osobnih podataka, uz određivanje roka za utvrđivanje kriterija o visini naknade troškova. Stavkom 3. utvrđeno je da će Agencija za zaštitu osobnih podataka s obavljanjem ostalih poslova utvrđenih ovim Zakonom započet će s 2. siječnja 2011. godine. Stavkom 4. propisano je da će se potreban broj zaposlenih za obavljanje povjerenih poslova u prvoj godini djelovanja osigurati premještajem raspoloživih službenika koji obavljaju poslove rješavanja zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama na temelju sporazuma sukladno zakonu, a za koje su već u Državnom proračunu Republike Hrvatske osigurana potrebna financijska sredstva.

Uz članak 22.

Propisano je da će se postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti i dovršiti prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 172/2003).

Uz članak 23.

Propisano je da se u cijelom tekstu Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 172/03) riječ „ovlaštenik“ zamjenjuje riječju „korisnik“ u odgovarajućem rodu i padežu.

Uz članak 24.

Odredbom je propisan prestanak važenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 144/10) stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 25.

Odredbom je propisano vrijeme stupanja na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU**Članak 1.**

Ovim se Zakonom uređuje pravo na pristup informacijama koje posjeduju, raspoložu ili nadziru tijela javne vlasti, propisuju načela prava na pristup informacijama, izuzeci od prava na pristup informacijama i postupak za ostvarivanje i zaštitu prava na pristup informacijama.

Članak 3.

(1) Pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1) »Ovlaštenik prava na informaciju« (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) je svaka domaća ili strana fizička ili pravna osoba koja zahtijeva pristup informaciji,

2) »Tijela javne vlasti« su državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti,

3) »Informacija« je podatak, fotografija, crtež, film, izvješće, akt, tablica, grafikon, nacrt ili drugi prilog, koje posjeduju, raspoložu ili nadziru tijela javne vlasti, bez obzira na to je li pohranjena na nekom dokumentu ili nije, te bez obzira na izvor, vrijeme nastanka, mjesto pohranjivanja, na način saznavanja, na to po čijem nalogu, u čije ime i za čiji račun je informacija pohranjena ili drugo svojstvo informacije,

4) »Dokument« je svako materijalno sredstvo na kojem je zapisana ili unesena informacija koju posjeduju, raspoložu ili nadziru tijela javne vlasti,

(2) Vlada Republike Hrvatske će svake godine do 31. siječnja u »Narodnim novinama« objaviti popis tijela javne vlasti.

Članak 4.

(1) Sve informacije koje posjeduju, raspoložu ili nadziru tijela javne vlasti moraju biti dostupne zainteresiranim ovlaštenicima prava na informaciju.

POTPUNOST I TOČNOST INFORMACIJE**Članak 5.**

Informacija koju tijela javne vlasti daju, odnosno objavljuju mora biti potpuna i točna.

Članak 6.

(3) Pravo na pristup informacijama koje sadrže osobne podatke ostvaruje se na način koji je propisan drugim zakonom.

Članak 8.

(1) Tijela javne vlasti uskratit će pravo na pristup informaciji ako je informacija zakonom ili na osnovi kriterija utvrđenih zakonom proglašena državnom, vojnom, službenom, profesionalnom ili poslovnom tajnom ili ako je zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

(2) Tijela javne vlasti mogu uskratiti pravo na pristup informaciji ako postoje osnove sumnje da bi njezino objavljivanje:

- 1) onemogućilo poduzimanje mjera i radnji radi sprječavanja i otkrivanja kažnjivih djela ili radi progona počinitelja kažnjivih djela,
- 2) onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka, izvršenje sudske odluke ili kazne,
- 3) onemogućilo rad tijela koji vrše upravni nadzor, odnosno nadzor zakonitosti,
- 4) izazvalo ozbiljnu štetu za život, zdravlje, sigurnost ljudi ili za okoliš,
- 5) onemogućilo provođenje gospodarske ili monetarne politike,
- 6) ugrozilo pravo intelektualnog vlasništva, osim u slučaju izričitoga pisanog pristanka autora ili vlasnika.

(3) Informacije kojima se uskraćuje pravo na pristup iz razloga navedenih u stavku 2. točki 6. ovoga članka postaju dostupne javnosti kada to odredi onaj kome bi objavljivanjem informacija mogla biti uzrokovana šteta, ali najduže u roku od 20 godina od dana kada je informacija nastala, osim ako zakonom ili drugim propisom nije određen duži rok.

(4) Tijela javne vlasti odobrit će pristup u one dijelove informacije koji se s obzirom na prirodu svog sadržaja mogu objaviti.

(5) Informacije su dostupne javnosti nakon što prestanu razlozi navedeni u ovom članku prema kojima tijelo javne vlasti uskraćuje pravo na pristup informaciji.

Članak 9.

Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, u postupku radi ostvarivanja prava na pristup informacijama na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 10.

Tijela javne vlasti obvezna su omogućiti pristup informacijama:

- 1) redovitim objavljivanjem određenih informacija, kako je to određeno posebnim zakonom ili drugim općim aktom, uz uvjet objave jedanput mjesečno, na primjeren i dostupan način radi upoznavanja javnosti,
- 2) neposrednim pružanjem informacije ovlašteniku koji je podnio zahtjev,
- 3) uvidom u dokumente i pravljenjem preslika dokumenata koji sadrže traženu informaciju,
- 4) dostavljanjem ovlašteniku koji je podnio zahtjev preslika dokumenta koji sadrži traženu informaciju,

5) na drugi način kojim se ostvaruje pravo na slobodan pristup informacijama.

Članak 11.

(5) Podnositelj zahtjeva može u zahtjevu predložiti način na koji će tijelo javne vlasti učiniti informaciju dostupnom.

Članak 14.

(1) Rokovi za ostvarivanje prava na pristup informaciji utvrđeni ovim Zakonom mogu se produžiti do 30 dana ukoliko se:

- 1) informacija mora tražiti izvan sjedišta tijela javne vlasti,
- 2) jednim zahtjevom traži veći broj različitih informacija.

RJEŠENJE O ZAHTJEVU

Članak 15.

(1) Tijelo javne vlasti ne donosi posebno rješenje o prihvaćanju zahtjeva za pristup informaciji, već će o tom slučaju sastaviti službenu zabilješku.

(2) Tijelo javne vlasti obvezno je donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva:

- 1) ako se radi o slučajevima iz članka 8. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
- 2) ukoliko tijelo javne vlasti ne raspolaže, ne nadzire, niti ima saznanja gdje se informacija nalazi,
- 3) ukoliko je istom ovlašteniku omogućen pristup istoj informaciji u roku od 60 dana od podnošenja zahtjeva.

(3) U slučaju kada je informacija već objavljena, tijelo javne vlasti obvezno je bez odgode obavijestiti podnositelja zahtjeva gdje je, kada i kako tražena informacija objavljena.

Članak 16.

(1) Ukoliko ovlaštenik, na osnovi dokaza kojima raspolaže, smatra da informacija pružena na temelju zahtjeva nije točna ili potpuna, može zahtijevati njen ispravak, odnosno dopunu.

(2) Tijelo javne vlasti obvezno je donijeti posebno rješenje o odbijanju zahtjeva ako smatra da nema osnove za dopunu ili ispravak dane informacije.

Članak 17.

(1) Protiv rješenja tijela javne vlasti, podnositelj zahtjeva može izjaviti žalbu čelniku nadležnog tijela javne vlasti, u roku od 8 dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) Drugostupanjska odluka po žalbi mora se donijeti i dostaviti bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe.

(3) Protiv drugostupanjske odluke, odnosno konačnoga prvostupanjskog rješenja tijela javne vlasti kojim se zahtjev odbija, podnositelj zahtjeva može tužbom pokrenuti upravni spor

pred Upravnim sudom, u skladu s odredbama Zakona o upravnim sporovima. Postupak po tužbi je hitan.

Članak 19.

Tijelo javne vlasti ima pravo na naknadu stvarnih materijalnih troškova od ovlaštenika u svezi s pružanjem i dostavom tražene informacije.

Članak 20.

(1) Neovisno o pojedinačnim zahtjevima kojima se traži ostvarivanje prava na pristup informaciji tijela javne vlasti obvezna su na prikladan način, u službenim glasilima ili na informatičkom mediju objaviti posebno:

1) svoje odluke i mjere kojima se utječe na interese ovlaštenika, s razlozima za njihovo donošenje,

2) informacije o svom radu, uključujući podatke o aktivnostima, organizaciji, troškovima rada i izvorima financiranja,

3) informacije o podnesenim zahtjevima, predstavkama, peticijama, prijedlozima, kao i drugim aktivnostima koje su korisnici poduzeli prema tijelu javne vlasti.

4) informacije o natječaju i natječajnoj dokumentaciji za javne nabave, u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi.

Članak 22.

(4) Tijelo javne vlasti posebnom odlukom ustrojiti će katalog informacija koje posjeduje, raspolaze ili nadzire, a koji sadrži sistematizirani pregled informacija s opisom sadržaja, namjenom, načinom osiguravanja i vremenom ostvarivanja prava na pristup.

Članak 24.

Nadzor nad provođenjem ovoga Zakona provodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave.

Članak 25.

(1) Sva tijela javne vlasti dužna su ministarstvu nadležnom za poslove opće uprave dostaviti izvješće o provedbi ovoga Zakona na temelju podataka sadržanih u katalogu informacija iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona za prethodnu godinu najkasnije do 31. siječnja.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove opće uprave podnosi objedinjeno izvješće o provedbi ovoga Zakona Vladi Republike Hrvatske najkasnije do 28. veljače za prethodnu godinu.

(3) Vlada Republike Hrvatske dužna je podnijeti izvješće o provedbi ovoga Zakona Hrvatskom saboru radi prihvaćanja najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu, koje se nakon prihvaćanja objavljuje u »Narodnim novinama«.